

Predmet: Lovas (Ljuban Devetak i dr.)

Broj predmeta: K. Po2 br. 22/10

Glavni pretres 25.06.2010.

Izveštaj: Nataša Kandić i Slavica Jovanović, punomoćnice oštećenih

Saslušanje svedoka Milosava Milutinovića

U oktobru i novembru 1991. bio je načelnik artiljerije u 2. pgmbr, koja se tada nalazila u rejonu Tovarnika. Sa teritorije sela Lovas, tačnije iz šume Jelaš, delovale su paravojne jedinice veličine jedne čete, odnosno oko 60-80 pripadnika, koji su napadali jedinice JNA. Na dan napada na Lovas, naredio je da se otvore vatra po rovu na ulazu u selo, a težište tog napada bilo je na šumi Jelaš. Moguće je da je greškom vojnika pogodena katolička crkva u selu. Imali su saznanja da je bilo nekog povređivanja civila na minskom polju i o tome su izvestili komandu divizije.

Pitanja zamenika tužioca

Hrvatske paravojne formacije, koje su delovale iz šume Jelaš, oslanjale su se na selo Lovas. Artiljerija nije dejstvovala po selu. Dogovor o napadu na Lovas sačinjen je veče pre napada. Sastanku su prisustvovali komandanti jedinica Brigade i TO koja je trebala da napadne selo. Dogovoreno je da TO Tovarnik zauzme Lovas, da im JNA obezbedi artiljerijsku podršku, a da sutradan u Lovas uđu jedinice TO Valjevo koje su trebale da obezbeđuju selo. Pre napada dobio je pismenu naredbu za napad, ali zbog magle nije poštovan deo naredbe za gađanje dela sela između dve crkve, fabrika obuće, silosi, lovački dom i mlin. Optuženog Milorada Dimitrijevića poznaje jer je on bio komandant dve jedinice iz Četvarte operativne zone TO Valjevo koje su obezbeđivale Lovas.

Pitanja branilaca optuženih

Napad na Lovas planirao je i odredio Štab 2. pgmbr. Sastanku komande brigade, na kome je dogovaran napad na Lovas, prisustvovao je samo onaj koga je pozvao komandant brigade Dušan Lončar, koji je prisutnima izdavao naređenja. Komandant brigade komandovao je i pomoćnim snagama odn. snagama TO Tovarnik. Optuženi Milorad Dimitrijević bio je odgovoran za delovanje TO Valjevo u Lovasu i dolazio je na referisanje u komandu brigade. I pre događaja na minskom polju znao je da je na teritoriji Lovasa postavljeno minsko polje, što mu je službeno saopštio pokojni Slavković.

Pitanja optuženih

Nakon napada na Lovas, u selu je uspostavljena lokalna vlast i milicija. Ne zna da je oficir 2. pgmbr Slobodan Kameber, na dan napada u 18:00 časova, ušao u selo sa četom Prvog oklopnog bataljona. Optuženi Devčić je istakao primedbu da je svedok bio prisutan kada je 9.10.1991. komandant brigade Lončar postrojio jedinice koje su učestvovala u napadu i da je tada stajao u njegovoj blizini. Direktni pretpostavljeni optuženom Miloradu Dimitrijeviću bio je pukovnik Đokić, ali na teritoriji Tovarnika i Lovasa, u izvršenju borbenih zadataka pretpostavljeni mu je bio pukovnik Dušan Lončar. Optuženi Milorad Dimitrijević je negirao da je referisao potpukovniku Lončaru i da je on bio njegov pretpostavljeni.

Pitanja predsednice veća

Predsednica veća je svedoku predočila da po podacima iz Operativnog dnevnika 2. pgmbr ne proizlazi da je na dan napada na Lovas delovano po šumi Jelaš već po selu, što je svedok osporavao. Pri napadu je pružen veoma slab otpor. Svedok nije mogao da navede koje su gubitke pretrpele snage koje su napadale Lovas, kao ni da objasni izjave svedoka da pri napadu na Lovas nije bilo nikakvog otpora, niti hrvatskih oružanih snaga, i da se pre napada u selu nalazila četa TO Valjevo iz Ljiga. Za ubistva i maltretiranja meštana Hrvata odgovorni su organi lokalne vlasti i milicija.

Pitanja punomoćnica oštećenih

Nije mu poznato da je Lovas granatiran i pre napada 10.10.1991, kao ni da su na teritoriji Tovarnika i Lovasa delovale dobrovoljačke jedinice iz Srbije, koje su u sastavu pomoćnih snaga učestvovala u napadu na selo. Organi lokalne vlasti nisu potpadali pod komandu brigade, a TO Tovarnika jeste dok je učestvovala u napadu. Na pitanje punomoćnice Nataše Kandić, svedok nije mogao da objasni zašto je brigada samo 10.10.1991. bila angažovana na razoružavanju hrvatskih paravojnih formacija, a ne i kasnije, kada su saznali da paravojne formacije iz Srbije maltretiraju civile u selu. Nije proveravao rezultate artiljerijskog napada, da li je bilo stradanja civila, uništavanja civilnih objekata, a nije mu poznato da je u tom u napadu ubijen jedan civil i uništeno pet kuća.

Fond za humanitarnu pomoć